

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МОРКВИ ДИКОЇ ТА МОРКВИ ПОСІВНОЇ ПРИ СТВОРЕННІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Ковалевська І. В., Верховод В. М

Вступ

Україна має багату сировинну базу моркви як дикої (*Daucus carota*) так і посівної (*Daucus sativus*). Аналіз даних літератури щодо хімічного складу дозволив зробити висновок, що коренешлоди моркви багаті на бета-каротин, кумарини, нікотинову, пантотенову, фолієву кислоти, вітаміни, флавоноїди, фосфоліпіди, лецитин, стероли, інозит, полісахариди, макро- і мікроелементи, фенольні речовини, сполуки терпенової природи, органічні, жирні та амінокислоти. Насіння містить жирну та ефірну олії, флавоноїди і кумарини.

Отже, за рахунок різноманітного вмісту біологічно активних речовин (БАР) доцільно використовувати плоди та коренешлоди моркви в фармацевтичній промисловості при розробці лікарських препаратів (ЛП).

Мета дослідження

Аналіз даних літератури щодо встановлення перспективи використання моркви дикої та посівної з метою створення лікарських засобів.

Матеріали та методи

Об'єктом дослідження були літературні джерела, що є у відкритому доступі. Отримані дані аналізувалися за допомогою аналітичного методу з використанням системного та класифікаційного підходів.

Отримані результати

Аналіз даних літератури щодо фармакологічних властивостей моркви дикої та посівної дозволив зробити висновок, що вона широко використовується як зовнішньо так і внутрішньо за рахунок багатого хімічного складу. ЛП моркви використовуються при захворюваннях сечовивідної, серцево-судинної, ендокринної систем, шлунково-кишкового тракту, опорно-рухового апарату, ревматичних, офтальмологічних хворобах та ураженнях шкіри, а також для профілактики гіпо- й авітамінозу вітаміну А.

При зниженій функції щитоподібної залози препарати зазначеної рослини використовуються завдяки її елементного складу, а саме наявності йоду. Знеболювальний, протизапальний та антисептичний ефекти лікарських засобів на основі моркви широко використовуються при гнійних ранах, опіках, ураженнях слизових оболонок, для зменшення впливу тривалої дії низької температури.

Внаслідок присутності великого вмісту кумаринів та флавоноїдів, препарати моркви використовуються як сечогінний засіб для лікування та профілактики запальних захворювань нирок і сечовивідних шляхів. За рахунок прояву спазмолітичної та судинорозширювальної дії, вони здатні розслабляти гладку мускулатуру коронарних і периферичних судин, що може використовуватися як профілактичний так і лікувальний засіб при супровідній терапії інфаркту міокарда, атеросклерозу, хронічної коронарної недостатності.

Наявність у хімічному складі бета-каротину дозволяє використовувати лікарські засоби на основі моркви для корекції гіпо- й авітамінозу вітаміну А, кон'юнктивітах і захворюваннях рогівки ока та як проносний засіб при хронічних запорах.

В народній медицині ця лікарська рослина сировина широко застосовується в терапії гіпоацидних гастритів для підвищення рівня кислотності. Препарати моркви здатні відновлювати пошкоджені ділянки слизової оболонки шлунку та знімати больовий синдром.

Висновки

Отже, за аналізом джерел літератури було встановлено, що морква дика та посівна може бути перспективним джерелом при фармацевтичній розробці рослинних лікарських засобів. Встановлено, що ЛП моркви доцільно застосовувати при терапії захворювань серцево-судинної та сечовивідної систем.

